

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר
שלח לך גו' – ה'תש"מ

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ שלח, כ"ג סיון, מבה"ח תמוז, ה'תשפ"ד

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

פתח דבר

לקראת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה שלח לך גו', שנאמר בהתועדות שלח, מבה"ח תמוז ה'תש"מ — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

עשק"מ תמוז, ה'תשפ"ד
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2024 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5784 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

דפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

בתור הקדמה לענין שילוח המרגלים מבואר בלקו"ת ענין הלחם (צומח) מן הארץ (דומם), שנעשה חיות לאדם (מדבר), לפי שהמוצא פי ה' שבלחם שרשו למעלה יותר מהמוצא פי ה' שבאדם, כי דוקא ע"י הירידה למטה מטה ביותר נפעל עילוי גדול ביותר. ודוגמתו בענין הכניסה לארץ כנען, למטה ביותר, לעשותה ארץ ישראל, נפעל בבנ"י עילוי גדול.

אך המרגלים חששו מפני הירידה לארץ כנען, באמרם שהיא ארץ אוכלת יושבי', שאפשר שהארץ תאכל אותם ותוריד אותם ממדרגתם, ולכן לא רצו לרדת לעולם המעשה, אלא להשאר במדבר, בעולם הדיבור.

וביטול טענת המרגלים היתה ע"י ויהס כלב, שהשתיק את כולם – ענין הביטול, שדוקא עי"ז באים למעלת המעשה, ע"ד הביטול לבעל הרצון שבהקדמת נעשה לנשמע. ועי"ז וירשנו אותה – ירושת הניצוצות דתהו שירדו למטה ביותר לפי ששרשם נעלה ביותר.

בס"ד. ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תש"מ

(הנחה בלתי מוגה)

שלח לך אנשים גו'¹, וידוע דיוק רבותינו נשיאינו בזה (בלקו"ת² ובדרושים שלאח"ז³), שצריך להבין ענין המרגלים, שהיו נשיאי העדה אנשי שם כו'⁴, ובפרט ע"פ מה שאמרו רז"ל⁵ שלח לך לדעתך, שנשלחו לדעתו של משה רבינו⁶, ומה טעם שלא רצו ליכנס לארץ ישראל.

ב) וממשיך בלקו"ת, הנה כתיב⁷ כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי ה' יחי' האדם, וצריך להבין היתרון שבלחם, והלא האדם ג"כ במאמר נברא (היינו ע"י מוצא פי הוי' שבאדם), כמ"ש⁸ נעשה אדם כו', ולמה צריך האדם לקבל חיותו ממוצא פי ה' שבלחם דוקא (עכ"ל). ויש לבאר קישור הענינים, דהנה ענין שילוח המרגלים הי' בתור הכנה לכיבוש וכניסה לארץ, וענין הלחם הוא מן הארץ, כמ"ש⁹ להוציא לחם מן הארץ, ולכן, בתור הקדמה לביאור ענין שילוח המרגלים מבאר ענין הלחם שהוא מן הארץ, שהמוצא פי ה' שבלחם שרשו למעלה יותר מהמוצא פי ה' שבאדם.

והענין בזה, דהנה בעוה"ז יש ד' סוגים שסדרם מלמטלמ"ע הוא דומם צומח חי ומדבר, אך יש מעלה בדומם לגבי הסוגים שלמעלה הימנו, ועד"ז יש מעלה בצומח וחי לגבי סוג המדבר, כולל הסוג הכי נעלה שבמין המדבר גופא שהם ישראל, אתם קרויים אדם¹⁰. וזהו מה שהאדם מקבל חיותו מן הלחם דוקא, דלחם הוא צומח, והלחם בא מן הארץ, מן הדומם, כי דוקא ע"י הירידה למטה מטה ביותר נפעל עילוי גדול ביותר. וזהו גם ענין הכניסה לארץ, ובפרט לארץ כנען שהיא (כמו ארץ מצרים) מהמקולקלים שבאומות (כמובא גם בפרש"י עה"ת¹¹),

(6) ראה גם רד"ה ועתה יגדל נא תרצ"ד (סה"מ קונטרסים ח"ב שח, א).

(7) עקב ח, ג.

(8) בראשית א, כו.

(9) תהלים קד, יד.

(10) יבמות סא, רע"א.

(11) אחרי יח, ג. וראה לקו"ש ח"ב ע' 162.

(1) פרשתנו יג, ב.

(2) פרשתנו לו, ג.

(3) אוה"ת פרשתנו הוספות ע' 49.

(4) ראה אגרות-קודש חכ"ז ע' תנו, שאין

הכוונה להכתוב בעדת קרח (שהרי נשמט "קריאי מועד"), כי אם להענין.

(5) סוטה לד, ב. במדב"ר פט"ז, ח.

תנוחמא פרשתנו ד"ה. בפרש"י עה"פ.

וכמ"ש¹² כנען בידו מאזני מרמה, כי דוקא ע"י הירידה למטה מטטה ביותר, לארץ כנען, על מנת לעשות ממנה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה¹³, ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה¹⁴, ארץ ישראל, ע"ש כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל¹⁵, נפעל בבנ"י עילוי גדול כו'.

ג) **אמנם** המרגלים שהיו נשיאי העדה (וכמ"ש¹ כל נשיא בהם) חששו מפני הירידה לארץ כנען, באמרם, אפס כי עז העם היושב בארץ¹⁶, שהארציות והחומריות היא בתוקף, וארץ אוכלת יושבי¹⁷, היינו, שע"י עבודת הבירורים בהתיישבות אפשר שהארץ תאכל אותם ותוריד אותם ממדרגתם. ולכן לא רצו ליכנס לארץ, כי אם להשאר במדבר, במעמד ומצב שהי' להם כל הנצרך, שהיו ניזונים מן המן, שהוא לחם מן השמים¹⁸, ואין בו פסולת, ולא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן¹⁹, והי' להם מים מבארה של מרים²⁰, וענני הכבוד היו מקיפים אותם ומגהצים לבושיהם, ואף קטניהם כמו שהיו גדלים הי' (נולד ו) גדל לבושן עמהם²¹, היינו שהיו כל ההמשכות מלמעלמ"ט בשלימות. ולכן לא רצו לירד משם למקום תחתון יותר, אלא להשאר במדבר ולעסוק בהליכה מחיל אל חיל בעניני קדושה גופא, ובפרט לאחרי מ"ת כו'. וזהו גם מה שמבואר בקבלה²² שהמרגלים היו מבחי' עולם הדיבור, ולא רצו לרדת לעולם המעשה, ולכן רצו להשאר במדבר, מלשון דיבור, ולא ליכנס לארץ כנען כו'.

ד) **אך** ביטול טענת המרגלים הי' ע"י כלב, כמ"ש²³ ויהס כלב גו' ויאמר עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה. והענין בזה, הדנה, ויהס שפירושו²⁴ שהשתיק את כולם, הו"ע הביטול²⁵. והיינו, שמצד בחי' הדיבור (דרגת המרגלים) אי אפשר להגיע למעלת העבודה במעשה דוקא, ודוקא ע"י השתיקה וביטול עי"ז באים למעלת המעשה. וענין זה קשור עם הקדמת²⁶ נעשה לנשמע²⁷, שנוסף לכך שזהו"ע הביטול לבעל

22) ראה לקו"ת פרשתנו לז, א.ב. לח, סע"ג.

23) פרשתנו שם, ל.

24) פרש"י עה"פ — מסוטה לה, א.

25) ראה גם אוה"ת פרשתנו הוספות ע'

52. סה"מ אעת"ר ס"ע קנג. המשך תער"ב

ח"א ע' תקדך [ח"ג ס"ע תשיח].

26) שבת פח, א.

27) ראה לקו"ת שם לז, ב.

12) הושע יב, ח.

13) ב"ר פ"ה, ח.

14) עקב יא, יב.

15) וישלח לב, כט.

16) פרשתנו שם, כח.

17) שם, לב.

18) בשלח טז, ד.

19) מכילתא ויל"ש בשלח שם.

20) פרש"י חוקת כ, ב.

21) פרש"י עקב ח, ד (ובפי' באר בשדה).

הרצון שלמעלה מהביטול לרצון (כמשנת"ל בדרושי שבועות²⁸), הרי הפירוש בזה הוא שמקדים (גם במעלה) ענין העשי' בפועל (נעשה) לענין ההבנה וההשגה (נשמע), שענין זה קשור עם הכניסה לארץ, כי כל המצוות מעשיות רובם ככולם תלויים דוקא בא"י, ובפרט עניני זרעים וקדשים (כמובא בלקו"ת בתחלת הדרוש²⁹). וזהו גם מ"ש עלה נעלה, ואמרו רז"ל (הובא בפרש"י)²⁴ אפילו בשמים והוא אומר עשו סולמות ועלו שם כו', דשמים הו"ע המקיפים, וע"י הביטול (ויהס) מגיעים לבחי' המקיפים שלמעלה מבחי' הדיבור, בחי' הכתר (כמו בענין הקדמת נעשה לנשמע). ובנפש האדם היא בחי' רעו"ד שלמעלה מטו"ד, שעלי' אמרו³⁰ לית מחשבה תפיסא ב"י אבל נתפס איהו ברעותא דליבא³¹.

ומסיים בכתוב, וירשנו אותה, שע"י העבודה למטה בארץ דוקא יורשים את הניצוצות דתוהו³² (שהיורש הוא יעקב, כמ"ש³³ הלא אח עשו ליעקב ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי גו'), דכיון שהניצוצות דתוהו ירדו למטה מטה יותר, הרי מובן ששרשם למעלה מעלה ביותר, וכמאמר³⁴ כל הגבוה ביותר יורד למטה ביותר. וכמו שהוא בעולם התיקון גופא, שמוצא פי ה' שבלחם שרשו למעלה ממוצא פי ה' שבאדם (כנ"ל), הנה עד"ז הוא בהניצוצות שנפלו למטה ביותר עד לארץ כנען שהיא מהמקולקלות שבארצות, ששרשם למעלה מעלה ביותר. וע"י העבודה בכניסה לארץ מבררים ויורשים ניצוצות אלו, ועד שעושים מארץ כנען — ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה¹⁴, היינו, שממשיכים גילוי כזה שבו אין הפרש בין ראשית לאחרית ואמצע, אלא הוא תמיד, בחי' אני הוי' לא שנית³⁵, שנמשך ע"י היחידה שבנפש שהיא מקבלת מבחי' יחיד (כמ"ש בעץ חיים³⁶).

ה) והענין בעבודת האדם בכל יום, שבתחלת היום אומרים מודה אני כו', ואח"כ הודו לה' כו', עד לתפלת העמידה שהיא

28) ד"ה בשעה שהקדימו דאור לערב חג השבועות פ"ג ואילך (לעיל ע' רג ואילך).
 29) ראה גם אוה"ת פרשתנו ס"ע תמג ואילך.
 30) תקו"ז בהקדמה (יז, א).
 31) ראה זח"ג רפט, ב (באד"ז). המשך תרס"ו ס"ע נח ואילך [ס"ע עת]. סה"מ תרפ"ט ס"ע קמט ואילך.
 32) ראה גם סה"מ אעת"ר והמשך תער"ב שם.
 33) מלאכי א, ב. וראה סה"מ תרפ"ד ע' ריג.
 34) ראה שערי אורה נח, א ואילך. סה, א ואילך.
 35) שם ג, ו.
 36) ראה שם שער מב (שער דרושי אבי"ע) פ"א. וראה לקו"ת פ' ראה כה, א. כז, א. סה"מ תרצ"ו ע' 57. וש"נ.

כעבדא קמי מרי³⁷, וע"י העבודה בבחי' ההודאה וביטול במודה אני והודו לה' ובתפלת העמידה, ממשיכים בחי' הביטול לכל היום, כשהולכים מבית הכנסת לבית המדרש³⁸, ועד להנהג בהם מנהג דרך ארץ³⁹, באופן שכל מעשיך יהיו לשם שמים ובכל דרכיך דעהו⁴⁰, שבכל הענינים הארציים יומשך מבחי' הביטול וההודאה כו'.

ו) **וע"י** עבודה הנ"ל שהיא כללות מעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות (כדיוק לשון רבינו הזקן בתניא קדישא⁴¹), מעשינו, מלשון מעשין על הצדקה⁴², שהו"ע הכפי' וביטול, ומכ"ש מעשה כפשוטו, ועבודתינו, בחי' עבודת עבד, עד לתכלית השלימות דעבד, עבד נאמן (כמבואר בהמשך תרס"ו⁴³), נבוא בקרוב ממש לקיום היעוד⁴⁴ כי תבואו אל ארץ מושבותיכם, בישר להם שיכנסו לארץ, שזוהי הכניסה לארץ שתהי' בזמן הגאולה, ע"י גואל ראשון הוא גואל אחרון⁴⁵, משה עבדי⁴⁶, ודוד עבדי נשיא להם לעולם⁴⁷, משיח צדקנו.

חי"ב ע' 238.	(37) שבת י, א.
(43) ע' שח [תי' ואילך].	(38) ברכות סד, א.
(44) פרשתנו טו, ב ובפרש"י.	(39) שם לה, ב.
(45) ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א.	(40) אבות פ"ב מ"ב. משלי ג, ו. טושו"ע
שער הפסוקים להאריז"ל ויחי מט, י. תו"א	אור"ח סרל"א. וראה לקו"ש ח"ג ע' 907. ע'
ר"פ משפטים (עה, ב).	932. ח"ו ע' 186.
(46) מלאכי שם, כב. ועוד.	(41) ריש פל"ז.
(47) יחזקאל לו, כה.	(42) ב"י לטור יו"ד סרמ"ח. וראה לקו"ש

הוספה

בי"ה, כ"ה סיון תשי"ב
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ וכ"י מוה"ר ... שי

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו ובו פ"נ בעדו ובעד זוגתו שיחיו להפקד בזח"ק.
לדעתי הנה עליו להתבקר מרופא מומחה במקצוע זה, אף כי בכלל אין מקום לחשוש כלל, ובמשך זמן לא רחוק בטח יפקדו בזח"ק ברוב נחת.
כשאהי על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע אזכירם

להני"ל, ומהראוי הי' שיחזיק בשיעור נוסף בלימוד תורת החסידות – נוסף על שלשת השיעורים השוים לכל נפש מתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר בחומש תהלים ותניא, כידוע – המביא לידי אהבת ד' ויראתו, וידוע מכ' כ"ק רבינו הזקן (נדפס בסידור מאה שערים) שזהו סגולה להולדת בנים ובנות, והשי"ת יזכהו לבשר טובות בקרוב בהני"ל,
בברכה.

(נדפס בסידור מאה שערים): בסופו (אמרי קדש סמ"ה – לח, א ואילך), ולאח"ז במאמרי אדה"ז הקצרים ע' תס ואילך. וראה גם אג"ק ח"ח אגרת ביתלו, ובהנסמן בהערות שם. חי"ד אגרת ה'קיא. ה'רמד. חי"ח אגרת ו'תתפז.

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' שמשון בהרה"ח ר' חיים דוד ז"ל

נלבי"ע כ"ה סיון ה'תשכ"ט

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי בנו וכלתו

הרה"ת ר' שמואל חיים דוד בן חי' שרה

וזוגתו מרת גיטל בת לויבא מיכלא

לזכותם ולזכות כל יוצאי חלציהם

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

פישר